SECOND LL.B./GEN.LL.B. (SEM. III) (THREE YEAR COURSE) AND
FOURTH YEAR LL.B. (FIVE YEAR COURSE) (SEM. VII)
EXAMINATION, NOVEMBER, 2012

NM - Family Law II

8052

Monday,
3rd December, 2012 Time : 2.30 pm to 5.30 pm

Con. 9888–12. **NM-8052**

(3 Hours) **[Total Marks : 100**

Q.I. Answer in not more than Two Sentences: (20 Marks)

1. Give two characteristics of joint family.
2. When can a Hindu spouse get a decree for restitution of conjugal rights?
3. When is the guardian of a child capable of giving the child in adoption?
4. What is the matriarchal family?
5. What is the difference between agnates and cognates ?
6. What is meant by urbanization?
7. Lay down any two acts amounting to abetment of sati.
8. State any two judgments of Supreme Court wherein court has emphasized the need to have a Uniform Civil Code.
9. State any two requirements for being appointed as Judge of a Family Court.
10. When does a person become disqualified to act as a natural guardian?

Q.II. Write short notes on **any four** of the following:- (20 marks)

1. Adultery as a ground of divorce
2. Objectives of Uniform Civil Code
3. Polygamy, polyandry and Bigamy
4. Maintenance of a widowed daughter -in -law
5. Disqualification of an heir under Hindu Succession Act
6. Child marriage.

Q.III. Answer **any two** from the following Giving Reasons:- (12 marks)

1) A and his friend B died together in an accident with out having left a will. A is survived by his mother's mother and his father's mother. B is survived by his brother and sister and a pre-deceased sister's daughter who has converted to Christianity.

   a) Who will be entitled to A's property and in what share?

   b) How will B's property devolve?

2) Anita and Mahesh are married under the Hindu Marriage Act. Anita is earning Rs. 50,000/- per month. Mahesh is unemployed. He is having an adulterous relationship with his neighbour.

   a) On what ground can Anita obtain divorce from her husband?
   b) Can Mahesh claim maintenance from Anita after their divorce?

3) Ashok's parents demand Rs. 5 lakh as dowry in consideration of marriage with Anita from Anita's father. Anita's father gives to Ashok's father Rs. 5 lakhs and thereafter marriage takes place between Ashok and Anita.

   a) Who can be punished for this act and what is the punishment?
   b) Who will be entitled keep the dowry of Rs. 5 lacs?

Q. IV. Answer **any four** from the following:- (48 marks)

1. Discuss divorce under Hindu Marriage Act.
2. Elucidate the concept of absolute property of a Hindu female under the Hindu Succession Act.
3. Who is eligible for adoption? What are the conditions of a valid adoption? State the effects of adoption.
4. What is partial partition? Who are entitled to a share on partition? When can there be reunion?
5. Explain in detail the character of Mitakshara and Dayabhaga schools.
6. Discuss accessory, condonation and collusion as bars to matrimonial relief.

(मराठी रूपांतर)

(३ तास) **(एकूण गुण : १००**

१. खालील प्रश्नांची **दोन** वाक्यांपर्यंत उत्तरे लिहा :– २०

(अ) एकत्र कुटुंबाचे दोन अगंभूत गुण सांगा.
(ब) हिंदू पती वा पत्नी वैवाहिक संबंधाच्या पुर्नःप्रस्थापनाचा हुकुमनामा कधी मिळवू शकतात ?
(क) मुलाचा पालक मुलाला दत्तक देण्यास कधी सक्षम असतो ?
(ड) मातृसत्ताक कुटुंब म्हणजे काय ?
(इ) पुरुष रक्त संबंधी व स्त्री रक्त संबंधी म्हणजे काय ?
(फ) नागरीकरण म्हणजे काय ?
(ग) सती जाण्यात सहभागी असणारी दोन कृत्ये सांगा.
(ह) समान नागरी कायद्याच्या आवश्यकतेच्या संदर्भातील सर्वोच्च न्यायालयाचे कोणतेही दोन निकाल सांगा.
(य) कौटुंबिक न्यायालयाच्या न्यायाधिशपदी नेमणूक होण्यासाठी आवश्यक असलेल्या कोणत्याही दोन अटी लिहा.
(ज) नैसर्गिकपालक पालकत्वापासून अपात्र केव्हा होतो ?

२. कोणत्याही **चारां**वर टिपा लिहा :- २०

(अ) घटस्फोटासाठी व्यभिचार हे कारण
(ब) समान नागरी कायद्याची उद्दीष्टे
(क) बहुपत्नीत्व, बहुपतीत्व व द्विपत्नीत्व
(ड) विधवा सुनेचे पालनपोषण /पोटगी
(इ) हिंदू वारसा अधिनियमांतर्गत वारसाचे अपात्रत्व
(फ) बालविवाह.

३. कोणतीही **दोन** उदाहरणे सोडवा. १२

(अ) 'अ' व 'ब' हे दोन मित्र एका अपघातात एकाचवेळी मयत झाले. 'अ' च्या मागे त्याच्या आईची आई व वडिलांची आई होते. 'ब' च्या मागे त्याचा भाऊ, बहिण व ख्रिश्चन धर्मात धर्मांतरीत झालेली मृतवहिणीची मुलगी होते.

(१) 'अ' ची मालमत्ता कोणास व कशा हिश्श्यात मिळेल ?
(२) 'ब' ची मालमत्ता कोणास मिळेल ?

(ब) अनिता व महेश यांचा हिंदू विवाह अधिनियमानुसार विवाह झाला. अनिता दरमहा रु.५०,०००/- मिळवित होती. महेश हा बेकार होता. त्याचे शेजारणीबरोबर व्यभिचारीक संबंध होते.

(१) कोणत्या कारणांवरुन अनिताला घटस्फोट मिळू शकेल ?
(२) महेश हा अनिताकडून घटस्फोटानंतर निर्वाहभत्ता/पोटगी मागू शकेल का ?

[TURN OVER

(क) अशोकच्या पालकांनी अनिताच्या वडिलांकडून लग्नासाठी रु. ५ लाखाचा हुंडा मागितला. अनिताच्या वडिलांनी अशोकच्या वडिलांना रु. ५ लाख हुंड्यापोटी दिले व त्यानंतर अशोक व अनिताचे लग्न झाले.

(१) यासाठी कोणाकोणाला शिक्षा होऊ शकतील ? व शिक्षा किती असतील ?

(२) हुंड्यापोटी दिलेले रु. ५ लाख कोण ठेऊ शकेल ?

४. खालीलपैकी कोणत्याही **चारांची** उत्तरे लिहा. ४८

(अ) हिंदू विवाह अधिनियमानुसार 'घटस्फोट' याचे विवेचन करा.

(ब) हिंदू वारसा अधिनियमानुसार 'हिंदू स्त्रीची स्वायत्त मालमत्ता' याचे विवचेन करा.

(क) कोणास दत्तक घेता येऊ शकते ? कायदेशीर दत्तकासाठी काय अटी आहेत ? दत्तक घेण्याचे परिणाम लिहा.

(ड) अंशतः वाटप म्हणजे काय ? वाटपात कोणाकोणाला हिस्सा मिळू शकतो ?

(ई) मित्ताक्षर व दायभाग विचारप्रणालीचे अंगभूत गुण लिहा.

(फ) वैवाहिक परिहारासाठी 'सहाय्यक होणे', 'माफ करणे' व 'हातमिळवणी' ह्या अडचणी/प्रतिबंध असतात याचे विवचेन करा.

....